

Одним із головних напрямів є формування організаційної культури в університеті. Організаційна культура визначає цінності, норми поведінки, етичні стандарти та комунікаційні практики, що діють у закладі. Вона впливає на психологічний комфорт студентів, розвиток їхніх лідерських та комунікативних компетенцій, а також на готовність до участі в наукових і соціальних проєктах. Сучасні університети намагаються впроваджувати практики, які сприяють відкритості, підтримці та співпраці студентів, що позитивно відображається на ефективності освітнього процесу.

Другим важливим напрямом є мотивація студентів та психологічний клімат у навчальних групах. Організаційна психологія дозволяє визначати фактори, що підвищують навчальну мотивацію, та формувати стимули для активної участі студентів в освітньому процесі. Серед таких факторів можна виділити: прозорі системи оцінювання, можливості для саморозвитку, підтримку наставників, дружню атмосферу у групах та участь у проєктній діяльності. Крім того, сучасні підходи передбачають використання психологічних технологій для зниження стресу, попередження академічного вигорання та підтримки психоемоційного благополуччя студентів.

Особливу увагу приділяють розвитку комунікативних та лідерських компетенцій студентів. У сучасних умовах освітній процес спрямований не лише на передачу знань, а й на формування здатності працювати в команді, приймати рішення, ефективно спілкуватися та брати на себе відповідальність за результат спільної діяльності. Організаційна психологія надає інструменти для аналізу групової взаємодії, оцінки ролей у команді, визначення стилів лідерства та формування ефективних командних стратегій.

Сучасні виклики освітньої сфери, такі як цифровізація навчання, змішана форма освіти, міжнародна мобільність студентів та зростаючі вимоги до компетентностей, підкреслюють необхідність впровадження інноваційних підходів у організаційній психології. До них відносять використання цифрових платформ для психологічного супроводу студентів, онлайн-опитувань щодо психоемоційного стану, тренінгів з емоційного інтелекту, групових коучингових сесій та проєктної діяльності, що формує професійні та соціальні навички.

Таким чином, сучасні підходи до організаційної психології у вищих навчальних закладах поєднують психологічну підтримку студентів, формування організаційної культури та розвиток їхніх особистісних і професійних компетенцій. Цей комплексний підхід дозволяє створювати освітнє середовище, яке відповідає сучасним викликам та сприяє гармонійному розвитку студентів і підвищенню ефективності освітнього процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Організаційна психологія : навчальний посібник / С. Б. Жарікова, О. Д. Научитель, Ю. І. Гулий, А. О. Харченко. Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2021. 77 с.
2. Психологічні детермінанти розвитку організаційної культури: монографія / Л.М. Карамушка, О.В. Креденцер, А. М. Шевченко [та ін.] ; за ред. Л.М. Кара-мушки. К.: Педагогічна думка, 2015. 288 с.
3. Шевченко А. М. Управління розвитком організаційної культури загально-освітніх навчальних закладів: наук.-метод. посіб. Біла Церква : КОПОПК, 2014. 204 с.

УДК 352

ВУЙЧЕНКО М.А., д-р екон. наук

marinavuy@gmail.com

ЯРОМІЧ М.М., здобувач ступеня доктора філософії

mikronik1111@gmail.com

Уманській національний університет

ПРОБЛЕМА УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІЯМИ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Досліджено питання управління територіями України за умом війни. Запропоновано сучасну характеристику управління територіальними громадами і різних регіонах України, визначаються основні проблеми, що обумовлені війною.

Ключові слова: територіальні громади, управління територіями, воєнний стан, воєнно-цивільні органи управління, управлінська діяльність.

VUICHENKO M., Doctor of Economic Sciences

YAROMICH M., postgraduate student

Uman National University

THE PROBLEM OF GOVERNANCE OF UKRAINE'S TERRITORIES DURING THE WAR

The issue of managing the territories of Ukraine in the spirit of war is investigated. A modern characteristic of the management of territorial communities and various regions of Ukraine is proposed, and the main problems caused by the war are identified.

Key words: territorial communities, territory management, martial law, military-civilian management bodies, management activity

На даний час українське суспільство вимушено жити у жахливих умовах війни. Така ситуація справляє свій негативний вплив на діяльність всіх державних і громадських інститутів, зокрема, і органів місцевого самоврядування.

Нині на управлінців територіальними громадами покладено значний обсяг обов'язків. Це: і організація розміщення вимушених переселенців, в надання їм різного виду послуг, і організація мобілізаційної роботи.

Відповідно до постанови Верховної Ради України від 17 липня 2020 року на території держави утворено 1469 територіальних громад, серед яких: 409 міських із адміністративним центром у місті, 435 селищних із центром у селищі міського типу та 625 сільських із центром у селі [1, 2].

Як свідчать результати дослідження, на даний час всі територіальні громади знаходяться не в однакових умовах щодо своєї життєдіяльності та розвитку [3]. Враховуючи це нами запропоновано розподіл територіальних громад на три кластери (крім АР Крим).

До першого кластеру віднесено території, що перебувають у стані тимчасової окупації або на яких тривають інтенсивні бойові дії. До цієї групи належать Луганська, Донецька, Запорізька, Херсонська та Харківська області. В даному кластері функціонування територіальних громад або суттєво обмежене, або взагалі відсутнє.

Другий кластер включає території які страждають від постійних обстрілів. До нього увійшли Дніпропетровська, Сумська, Чернігівська, Миколаївська, Полтавська, Одеська та Вінницька області.

До третього кластеру увійшли території, де ситуація відносно стабільна. Це: Житомирська, Івано-Франківська, Закарпатська, Київська, Львівська, Тернопільська, Хмельницька, Рівненська та Кіровоградська області.

Таблиця – Розподіл територіальних громад за рівнем впливу воєнних дій

Кластери	Кількість регіонів (областей)	Територіальних громад в них	В % до загальної кількості
Кластер 1 (зона бойових дій/окуповані)	5	244	16,6
Кластер 2 (прифронтові території)	7	460	31,3
Кластер 3 (тилові території)	12	765	52,1

Джерело: розробка автора на основі [1].

На основі вищезазначеного розподілу здійснюється розробка системи заходів щодо вдосконалення управління по кожному кластеру із врахуванням його специфічних особливостей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Статистика по територіальних громадах за областями. Портал «Децентралізація». URL: <https://decentralization.ua/state>.
2. Список територіальних громад станом на 1 січня 2025 року. Вікіпедія. URL: <https://surl.li/odugmi>.
3. Russian Offensive Campaign Assessment. Institute for the Study of War (ISW). URL: <https://www.understandingwar.org/backgrounder/russian-offensive-campaign-assessment>.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТАДЖИКСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШИРИНШО ШОХТЕМУР
(РЕСПУБЛІКА ТАДЖИКИСТАН)
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
(СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)
ДЕРЖАВНИЙ ДЕНДРОЛОГІЧНИЙ ПАРК «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАНУ**

МАТЕРІАЛИ
міжнародної науково-практичної конференції
«ПРІОРИТЕТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ АГРАРНОЇ ОСВІТИ
У СУЧАСНИХ УМОВАХ: ВІД ВИТОКІВ
ДО СЬОГОДЕННЯ» ДО 395-РІЧЧЯ ІСТОРІЇ ЗАКЛАДУ
ОСВІТИ ТА 178-Ї РІЧНИЦІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НА ТЕРЕНАХ БІЛОЦЕРКІВЩИНИ

24 вересня 2025 року

Біла Церква
2025

Редакційна колегія:

Олена Шуст, д-р екон. наук, професор, ректор університету, **голова оргкомітету.**

Ольга Варченко, д-р екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, **заступник голови оргкомітету.**

Тетяна Димань, д-р с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Володимир Недашківський, перший проректор БНАУ, проректор з організаційної роботи, д-р с.-г. наук, професор.

Анатолій Карпенко, проректор з навчально-виробничої діяльності та комплексного розвитку БНАУ, канд. екон. наук.

Тетяна Мазур, директор ППНКСВМ, канд. вет. наук.

Юрій Лупенко, директор Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», д-р екон. наук, професор, академік НААНУ.

Ізабелла Ліпінська, PhD, prof. of the UPP Познанського університету наук про життя, Польща.

Кріштіан Ковач, Doctor, Дебреценський університет.

Інгріда Крауцієне, Doctor of Engineering, Каунаський університет прикладних наук, Литва.

Леся Карпук, декан агробіотехнологічного факультету, д-р с.-г. наук, професор БНАУ.

Сергій Мерзлов, декан біолого-технологічного факультету, д-р с.-г. наук, професор БНАУ.

Тарас Царенко, декан факультету ветеринарної медицини, канд. вет. наук, доцент БНАУ.

Олександр Мельниченко, декан екологічного факультету, д-р с.-г. наук, професор БНАУ.

Ігор Паска, декан економічного факультету, д-р екон. наук, професор БНАУ.

Інна Ковальчук, декан соціально-гуманітарного факультету, канд. юрид. наук, доцент БНАУ.

Людмила Мельник, зав. кафедри філософських та політичних наук БНАУ, канд. політ. наук, доцент.

Олександр Ярмола, канд. філос. наук.

Олена Мостипан, начальник редакційно-видавничого відділу БНАУ, д-р філософії з агрономії, доцент, відповідальний секретар.

Ярослав Буртовий, помічник ректора БНАУ.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

«Пріоритети модернізації аграрної освіти у сучасних умовах: від витоків до сьогодення»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 24 вересня 2025 року. – Біла Церква: БНАУ. – 270 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/>

Панель №2
СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ НАУКИ
В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Шевченко А.М. Сучасні підходи до організаційної психології в контексті наукових викликів.....	50
Вуйченко М.А., Яроміч М.М. Проблема управління територіями України під час війни.....	51
Василенко О.І. Траєкторія розвитку вченого: від здобуття освіти до наукового відкриття.....	53
Шиян Д.В. Формування економічної ефективності виробництва сільськогосподарських культур в умовах військового стану.....	55
Лупенко Ю.О., Копитець Н.Г., Волошин В.М. Розвиток тваринництва як стратегічний пріоритет аграрної науки.....	56
Лупенко Ю.О., Копитець Н.Г., Волошин В.М. Ринок м'яса в контексті забезпечення продовольчої безпеки.....	58
Solodka T.M., Opanasiuk D.V., Solodka O.V. Strategic priorities of science development under modern challenges.....	60
Харченко С.І., Петренко О.М. Креативність як вимога професійного зростання.....	61
Батажок С.Г. Стратегічні пріоритети розвитку циркулярної економіки в сучасних умовах.....	62
Марчук В.В., Хом'як О.А. Формування відкритості особистості у процесі вивчення іноземної мови.....	64
Дячук О.В. Стратегія розвитку сучасної форми інтернаціоналізації вищої освіти та науки.....	65
Петренко О.М., Харченко С.І. Коучингові техніки для прийняття рішень як умова професійного зростання.....	67
Біла А.В., Соколов С.А. Інтеграція міжнародного права та електронних доказів у трудових конфліктах: забезпечення права на справедливий суд.....	68
Харчишина О.М., Матвієнко В.М. Стратегічні напрями розвитку науки в умовах глобальних технологічних та соціальних трансформацій.....	71
Резнік В.Г. Німецька філологія у добу цифрової трансформації та міжкультурних викликів: пріоритети розвитку мовної освіти й лінгвістичних досліджень.....	72
Цехмістренко С.І., Бітюцький В.С., Поліщук В.М., Поліщук С.А. Стратегічні пріоритети розвитку хімічної науки в умовах сучасних викликів в Україні.....	74
Хомовий С.М. Бухгалтерські аспекти обліку діяльності підприємств лісової галузі.....	75
Кепко В.М., Кепко О.І. Ключові тенденції підготовки спеціалістів у сфері торгівлі та підприємництва у повоєнний час.....	78
Никоненко О.А. Формування системи інституційного забезпечення системи продовольчої безпеки України.....	79
Малишко І.В. Механізми соціального захисту працівників аграрної сфери: правові аспекти та практичні виклики.....	81
Качан Д.А. Цифровізація наукової інфраструктури як основа стратегічного розвитку.....	82
Ступка В.В. Дослідження системи менеджменту малих сільськогосподарських підприємств.....	84
Григорян Р.Х. Сучасні підходи до дослідження кризових явищ у діяльності сільськогосподарських підприємств.....	87
Капінус Л.В., Семененко К.Ю. Інтеграція нейронаук у поведінковий маркетинг.....	90
Chasov D.P., Beigul V.V., Vashchenko S.O., Somich A.V., Zakharov N.O. Efficiency of auxiliary processes in agriculture as a strategic direction.....	91
Скригун Н.П., Бойко І.А. Пріоритети розвитку науки в харчовій промисловості в умовах сучасних викликів.....	92
Адаменко І.В. Стратегічні напрями розвитку біоінформатики у сільськогосподарських технологіях.....	94